

Arytmetyka finansowa

Dr Wioletta Nowak

Splata długów – równe raty łączne

- Kapitalizacja złożona z dołu

$$S(1+r)^N = A_1(1+r)^{N-1} + A_2(1+r)^{N-2} + \dots + A_N$$

$$S = \frac{A_1}{1+r} + \frac{A_2}{(1+r)^2} + \dots + \frac{A_N}{(1+r)^N}$$

$$S(1+r)^N = A \frac{(1+r)^N - 1}{r}$$

$$A = \frac{S \cdot r \cdot (1+r)^N}{(1+r)^N - 1}$$

Splata dlużów – równe raty łączne

$$Z_n = r \cdot S_{n-1} \quad T_n = S_{n-1} - S_n \quad A_n = T_n + Z_n$$

$$S_n = S(1+r)^n - \left(A_1(1+r)^{n-1} + A_2(1+r)^{n-2} + \dots + A_{n-1}(1+r) \right) - A_n$$

$$S_n = (1+r) \left(S(1+r)^{n-1} - \left(A_1(1+r)^{n-2} + A_2(1+r)^{n-3} + \dots + A_{n-1} \right) \right) - A_n$$

$$S_n = (1+r)S_{n-1} - A_n$$

Splata długów – równe raty łączne

- Kapitalizacja ciągła

$$Se^{r \cdot N} = A_1 e^{r(N-1)} + A_2 e^{r(N-2)} + \dots + A_N$$

$$Se^{r \cdot N} = A \frac{e^{r \cdot N} - 1}{e^r - 1}$$

$$A = S \cdot e^{r \cdot N} \cdot \frac{e^r - 1}{e^{r \cdot N} - 1}$$

$$Z_n = S_{n-1} \cdot (e^r - 1) \quad T_n = S_{n-1} - S_n \quad A_n = T_n + Z_n$$

Przykład

- Dług 100 zł należy spłacić w czterech ratach kwartalnych. Stopa procentowa wynosi 20% (kapitalizacja złożona kwartalna). Ułożyć plan spłaty długu.

$$S = 100 \qquad r = \frac{0.2}{4} = 0.05$$

Plan spłaty długu – równe raty łączne (kapitalizacja złożona z dołu)

n	S_{n-1}	T_n	Z_n	A_n	S_n
1	100	23.2	5	28.2	76.8
2	76.8	24.36	3.84	28.2	52.44
3	52.44	25.58	2.62	28.2	26.86
4	26.86	26.86	1.34	28.2	0
		100	12.8	112.8	

Plan spłaty długu – równe raty łączne (kapitalizacja ciągła)

n	S_{n-1}	T_n	Z_n	A_n	S_n
1	100	23.16	5.13	28.28	76.84
2	76.84	24.34	3.94	28.28	52.5
3	52.5	25.59	2.69	28.28	26.91
4	26.91	26.91	1.38	28.28	0
		100	13.14	113.14	

Plan spłaty długu – ustalone raty łączne (kapitalizacja złożona z dołu)

n	S_{n-1}	T_n	Z_n	A_n	S_n
1	100	15	5	20	85
2	85	25.75	4.25	30	59.25
3	59.25	37.04	2.96	40	22.21
4	22.21	22.21	1.11	23.32	0
		100	13.32	113.32	

$$S(1+r)^4 = A_1(1+r)^3 + A_2(1+r)^2 + A_3(1+r) + \boxed{A_4}$$

Plan spłaty długu – równe raty kapitałowe (odsetki od bieżącego długu)

n	S_{n-1}	T_n	Z_n	A_n	S_n
1	100	25	5	30	75
2	75	25	3.75	28.75	50
3	50	25	2.5	27.5	25
4	25	25	1.25	26.25	0
		100	12.5	112.5	

Plan spłaty długu – równe raty kapitałowe (odsetki od spłaconego długu)

n	S_{n-1}	T_n	Z_n	A_n	S_n
1	100	25	1.25	26.25	75
2	75	25	2.5	27.5	50
3	50	25	3.75	28.75	25
4	25	25	5	30	0
		100	12.5	112.5	

Plan spłaty długu – ustalone raty kapitałowe (odsetki od bieżącego długu)

n	S_{n-1}	T_n	Z_n	A_n	S_n
1	100	10	5	15	90
2	90	20	4.5	24.5	70
3	70	20	3.5	23.5	50
4	50	50	2.5	52.5	0
		100	15.5	115.5	

Plan spłaty długu – dług spłacony w 4 kwartale

n	S_{n-1}	T_n	Z_n	A_n	S_n
1	100	0	5	5	100
2	100	0	5	5	100
3	100	0	5	5	100
4	100	100	5	105	0
		100	20	120	